

Förvaltning: Kommunstyrelseförvaltningen
Handläggare: Stina Dahlqvist
Tel: +46 0581-81203
Epost: stina.dahlqvist@lindesberg.se

Regeringskansliet

Remissvar Nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Till Landsbygd- och infrastrukturdepartementet

Lindesbergs kommun lämnar härmed sitt remissvar avseende förslag till Nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037.

Kommunen vill särskilt lyfta fram två infrastrukturobjekt av avgörande betydelse för såväl regional som nationell tillgänglighet, robusthet och näringslivets transporter: JMR2606 Frövi – kapacitetshöjande åtgärder på järnväg samt Riksväg 50 genom Lindesberg.

JMR2606 Frövi – kapacitetshöjande åtgärder på järnväg

Frövi utgör en strategisk järnvägsknutpunkt i Bergslagen där Bergslagsbanan, Godsstråket genom Bergslagen, Mälarbanan och Västra stambanan möts. I området hanteras årligen över 1,6 miljoner ton gods, varav omkring 1 000 000 ton råvara förs in till industrin och cirka 500 000 ton färdig kartong transporteras ut. Därtill hanterar logistikföretag i området över 100 000 ton varor, i stor utsträckning för vidare distribution inom Sverige och till kontinenten.

Projektet JMR2606 Frövi har en lång planeringshistorik och har tidigare ingått i nationella planer. Åtgärden är av avgörande betydelse för näringslivets transporter, exportflöden och robustheten i det nationella järnvägssystemet.

Utöver de omfattande godsvolymer som hanteras i Frövi har åtgärden JMR2606 en strategisk betydelse i det nationella järnvägssystemet. Frövi driftplats utgör en central nod i Godsstråket genom Bergslagen och har i flera utredningar pekats ut som en flaskhals med spridningseffekter till flera nationellt viktiga stråk. Enligt Trafikverkets basprognoser förväntas godsflödena på sträckan Frövi–Hallsberg öka med cirka 30 procent fram till 2040, vilket ytterligare förstärker behovet av kapacitetshöjande åtgärder. Frövi berör även ScanMed-korridoren inom det transeuropeiska transportnätet (TEN-T), vilket innebär att åtgärder på driftplatsen är kopplade till både nationella och europeiska åtaganden om framkomlighet och robusthet.

Lindesbergs kommun har den 31 oktober 2025 överlämnat skrivelsen "*Respons gällande JMR2606 Frövi – Lindesbergs kommun m.fl. (2025-10-31)*" till Trafikverket, Strategisk planering, Region Mellersta. Mot bakgrund av att de i skrivelsen redovisade bristerna i beslutsunderlaget riskerar att påverka prioriteringen i Nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037, bifogas skrivelsen härmed i sin helhet och utan förändringar som bilaga till detta remissvar.

Lindesbergs kommun bedömer att JMR2606 Frövi behöver ges förutsättningar att prövas på likvärdiga och metodmässigt korrekta grunder i den nationella planeringen, i linje med projektets mognad, strategiska betydelse och omfattande godsflöden.

Riksväg 50 genom Lindesberg

Riksväg 50 är ett funktionellt prioriterat stråk för både gods- och persontransporter genom Bergslagen och utgör en central del av den så kallade Bergslagsdiagonalen. Sträckan genom Lindesberg fungerar i dagsläget som en tydlig flaskhals, där tre plankorsningar vid infarterna till tätorten skapar brister i trafiksäkerhet, framkomlighet och robusthet.

I åtgärdsvalsstudien för väg 50 Lindesberg–Dalagränsen konstateras att nuvarande utformning inte uppfyller kraven för 90 km/h och att den långsiktiga inriktningen bör vara en mötesseparerad 2+1-väg med planskilda korsningar vid infarterna till Lindesberg. Denna lösning bedöms vara samhällsekonomiskt motiverad och nödvändig för att uppnå trafiksäkerhetsmålen enligt Nollvisionen samt stärka tillgängligheten längs stråket.

Lindesbergs kommun anser därför att åtgärder längs riksväg 50 genom Lindesberg bör prioriteras i Nationell plan 2026–2037.

Avslutande synpunkter

Lindesbergs kommun vill framhålla vikten av att den nationella planeringen fullt ut beaktar både järnvägs- och vägrelaterade flaskhalsar i strategiska noder och stråk. Kommunen bedömer att både JMR2606 Frövi och Riksväg 50 genom Lindesberg tydliggör vikten av att nationell planering beaktar noder där brister i järnväg och väg samverkar och får systempåverkan.

Kommunen förutsätter att bifogat underlag avseende JMR2606 Frövi beaktas i den fortsatta beredningen av den nationella planen.

Med vänlig hälsning

Lindesbergs kommun

Torsten Blomé

Mark- och exploateringsansvarig

Stina Dahlqvist

Infrastrukturplanerare

Bilaga

Respons gällande JMR2606 Frövi – Lindesbergs kommun m.fl. (2025-10-31)

Gällande JMR2606 Frövi

Till Trafikverket Region Mellersta,

Lindesbergs kommun vill med denna skrivelse framföra vår oro och vårt missnöje med det samhällsekonomiska beslutsunderlag (SEB) som tagits fram för projektet JMR2606 Frövi – kapacitetshöjande åtgärder.

Bakgrund

- Frövi är en strategisk järnvägsknutpunkt för hela Bergslagen, med anslutningar till Bergslagsbanan, Godsstråket genom Bergslagen, Mälarbanan och Västra stambanan.
- I Frövi hanteras årligen över 1,6 miljoner ton gods, varav omkring 1 000 000 ton råvara förs in i industrin och 500 000 ton färdig kartong transporteras ut. Därtill hanterar logistikföretag i området över 100 000 ton varor för vidare distribution inom Sverige och till kontinenten.
- Projektet ingick tidigare som objekt YO002 i de nationella planerna 2018–2029 och 2022–2033 och har därefter omdefinierats till JMR2606 inför plan 2026–2037. Det innebär att projektet redan tidigare bedömts som prioriterat av staten.
- Projektet har lyfts i samtal mellan Trafikverket och kommunen under lång tid, och det finns en avsiktsförklaring från 2014 mellan Trafikverket, Regionförbundet Örebro, Lindesbergs kommun och Billerud Korsnäs Skog & Industri AB. Syftet med avsiktsförklaringen var att genomföra en funktionsutredning för Frövi bangård.
- Lindesbergs kommun har dessutom, baserat på ovanstående, aktivt investerat i projektet, bland annat genom att finansiera och bygga delar av järnvägsanläggningen, köpa in material samt bekosta planerings- och utredningsinsatser som normalt ligger utanför det kommunala ansvaret. Det har inkluderat detaljplansarbete, planeringsunderlag och analyser kopplade till bangården och dess närområde.
- Kostnaderna för dessa utredningar och planeringsinsatser har inte fördelats mellan Trafikverket, regionen och kommunen, trots att nyttan av arbetet tillfaller samtliga parter.

Bristande underlag till grund för prioritering

1. Ingen nettonuvärdeskvot (NNK) redovisas, trots att detta är kärnan i en samhällsekonomisk kalkyl.
2. Centrala nyttor – såsom robusthet, minskade förseningar och lägre operatörskostnader – är inte kvantifierade.
3. Känslighetsanalyser redovisas inte i underlaget, vilket avviker från rekommenderad praxis enligt ASEK 8.0.

4. Investeringskostnaden om 264 mnkr (prisnivå 2023-06) exkluderar signalkostnader, vilket gör kostnadsbilden ofullständig.
5. Klimatnyttor monetariseras inte i underlaget (SEB utan SEK) och riskerar därmed att undervärderas i prioriteringsjämförelser.

Vi noterar dessutom att ingen kvantitativ nyttoanalys har genomförts – inga siffror för restidsvinster, förseningseffekter, kapacitetsnytta eller operatörsekonomi redovisas. Det innebär att SEB:n saknar grunden för en samhällsekonomisk värdering. För ett projekt som funnits i planeringssystemet sedan 2014 är detta mycket ovanligt och står i strid med Trafikverkets riktlinjer enligt ASEK 8.0, där både NNK och känslighetsanalyser ska ingå i underlaget för större järnvägsinvesteringar.

Konsekvensen blir att projektet felaktigt klassas som ”svårbedömd lönsamhet”, vilket riskerar att leda till att Frövi tappar sin investering i nästa nationella plan – inte för att behovet saknas, utan för att Trafikverket inte tagit fram ett tillräckligt beslutsunderlag.

Bristande möjlighet till delaktighet för kommun och region

Lindesbergs kommun vill också framföra att processen fram till det nu föreliggande SEB präglats av bristande transparens och delaktighet.

- Kommunen och Region Örebro län har under lång tid bidragit med omfattande material, bland annat Framtidens Frövi (2023-11-03).
- Både kommunen och regionen har efterfrågat en aktiv roll i analysarbetet, för att säkerställa att lokala och regionala nyttor speglas korrekt.
- Trots detta har Trafikverket inte berett vare sig kommunen eller regionen möjlighet att på ett meningsfullt sätt bidra till SEB-processen.

Detta är särskilt anmärkningsvärt eftersom kommunen redan bidragit både ekonomiskt, planeringsmässigt och genomförandemässigt till projektets utveckling. Kommunen har dessutom bekostat utredningar och planeringsarbete som borde ha finansierats gemensamt, eftersom de direkt stödjer Trafikverkets ansvar för järnvägsinfrastruktur och beslutsunderlag.

Vi ser mycket allvarligt på att varken kommunens investeringar, planeringsinsatser eller inlämnade beslutsunderlag har återspeglats i SEB:et. Resultatet blir en skev och ofullständig bild av projektets faktiska betydelse för kommun, region och nation.

Våra krav

1. Omgående initierar en komplettering av SEB för JMR2606, inklusive en fullständig samhällsekonomisk kalkyl med NNK.
2. Säkerställer att centrala nyttor för näringslivets transporter, förseningseffekter och robusthet kvantifieras i enlighet med ASEK 8.0.
3. Redovisar hur projektets beroenden mot andra kapacitetssatsningar (bl.a. Hallsberg, Örebro, TEN-T) påverkar lönsamheten.

4. Etablerar en öppen och regelbunden dialog med Lindesbergs kommun och Region Örebro län för att säkerställa att lokala och regionala perspektiv integreras i det fortsatta arbetet.
5. Säkerställer att framtida planerings- och utredningskostnader fördelas rättvist mellan berörda parter utifrån respektive nytta och ansvar.

Avslutning

Kommunen förväntar sig att Trafikverket tar sitt ansvar för att leverera ett beslutsunderlag som motsvarar projektets strategiska betydelse. Vi accepterar inte att en redan tidigare prioriterad åtgärd – som dessutom medfinansierats och delvis planlagts av kommunen – riskerar att nedprioriteras på grund av metodbrister och bristande delaktighet i underlaget.

Med vänlig hälsning,
Tomas Klockars
Kommunstyrelsens ordförande
Lindesbergs kommun

Med stöd av Moderaterna, Socialdemokraterna, Centerpartiet, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna, Vänsterpartiet, Liberalerna och Landsbygdspartiet oberoende.